

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Дирекция „Развитие на селските райони“

7.8.2025 г.

X 93-3985/07.08.2025

Signed by: Tsetsa Valcheva Tsekova

ДО
Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ И
РЪКОВОДИТЕЛ НА
УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА
2023-2027 г.

ОДОБРИЛ:

X

Д-р Лозана Василева – заместник-министър
Ръководител на УС на Стратегическия план
Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“

ОТНОСНО: Прием на заявления за подпомагане по интервенция II.G.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г., наричан по-нататък „Стратегическия план“.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

На основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Ви представям за издаване проект на заповед за утвърждаване на насоки за кандидатстване по интервенция II.G.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план.

В рамките на Европейския съюз (ЕС) през 2021 г. приключи реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП), насочена към по-устойчиво селско стопанство, подпомагане на доходите на земеделските стопани и жизнеспособността на тяхната дейност и укрепване на европейските селски райони. В новата ОСП е заложено Съюзът да определи основните параметри на политиката въз основа на договорените цели и целеви показатели, например в областта на околната среда, изменението на климата и устойчивото развитие. Въз основа на това всяка държава членка изготвя Стратегически план за ОСП, с който се осигурява максимален принос към целите на ЕС, като се отчитат по-добре местните условия и нужди спрямо тези цели и показатели. Държавите членки имат по-голяма субсидиарност при изготвянето на рамката за съответствие и контрол, прилагана спрямо бенефициентите, включително проверките и санкциите.

Съгласно чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435 от 6 декември 2021 г.) („Регламент (ЕС) 2021/2115“) държавите членки трябва да определят правната рамка, уреждаща предоставянето на подпомагане от Съюза на земеделските стопани и другите бенефициенти в съответствие със стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията и с принципите и изискванията, установени в същия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), („Регламент (ЕС) 2021/2116“).

Предвидено е, че държавите членки са длъжни да изпълняват одобрените от Комисията стратегически планове по ОСП. С Решение за изпълнение на Европейската комисия С(2022) 8749 от 7 декември 2022 г. е одобрен Стратегическият план по ОСП за периода 2023 - 2027 г. на Република България за подпомагане от Съюза, финансиран от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ССІ: 2023BG06AFSP001.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, (обн., ДВ, бр. 102 от 2022 г.), се създава законовата делегация в чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, където е предвидено, че Ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план утвърждава със заповед за всеки прием по интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план, насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане. Със заповедта се определя и краен срок за публикуване на разясненията и начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане.

Финансовата подкрепа по интервенциите се отпуска по реда на Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), наричана по-нататък „Наредба № 4 от 2024 г.“.

Кандидатстването, съобщаването на индивидуалните административни актове, електронни документи, електронно изявление и комуникацията се осъществява по реда и условията предвидени в Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (обн., ДВ бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък „Наредба № 105 от 2006 г.“.

В Насоките за кандидатстване по интервенция П.Г.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ няма да се регламентират отношенията, които са уредени в Наредба № 4 от 2024 г. и Наредба № 105 от 2006 г.

Прилагането на интервенция П.Г.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“, включена в Стратегическия план, има следните цели и резултати:

- Да допринесе за смекчаване и адаптиране към промените в климата;
- Да насърчи устойчивото развитие и ефикасното управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух.
- Да запази и поддържа териториите, за които е доказано, че най-добре поглъщат и съхраняват въглерода, стимулиране поглъщането и съхраняването на въглерода и опазване на почвите от ерозия.

С прилагането на интервенцията ще се постигне и принос към следните специфични цели на Стратегическия план:

SO4 Допринася за смекчаването на и адаптирането към промените в климата, включително чрез намаляване на излъчването на парниковите газове и подобряване поглъщането на въглерод, както и насърчава устойчивата енергия;

SO5 Насърчава устойчивото развитие и ефикасното управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на химическата зависимост.

В представеният проект на Насоки се уреждат условията за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и условията за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция „П.Г.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“, включена в Стратегическия план.

В проекта на насоки са посочени допустимите дейности; териториалният обхват; бюджетът по приема; максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ; допустимите кандидати; условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане; допустими и недопустими разходи; условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обосновааност на разходите; критерии за подбор; приложим режим на минимални/държавни помощи; изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор; подаване на заявления за подпомагане и кореспонденция.

1. Цел на приема:

В рамките на периода за прием на заявления за подпомагане се подпомагат заявления, които допринасят за постигане на целите на интервенцията.

2. Допустими дейности:

- 2.1. Създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура;
- 2.2. Изграждане/подобряване на водоизточници за нуждите на опазването и защитата на горите от пожари;
- 2.3. Закупуване на комуникационно оборудване и средства за откриване и наблюдение на горски пожари, вредители и болести;
- 2.4. Изграждане и подобряване на пътища за движение на противопожарни автомобили;
- 2.5. Закупуване на лабораторно и мониторингово оборудване за лесозащитните станции.

3. Териториален обхват и кандидати:

Дейностите по превенция от горски пожари се осъществяват в горски територии със среден и висок риска от пожари, а дейностите свързани с вредители и болести – във всички горски територии на Република България.

4. Бюджет по приема:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по интервенцията е в размер на 5 000 000 евро.

5. Минимален и максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ:

1. Минималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е 3 000 евро.

2. Максималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане от един кандидат за целия период на прилагане на СПРЗСР (2023-2027) е 400 000 евро.

3. Максималният размер на общите допустими разходи за целия период на прилагане на СПРЗСР не може да надвишава 400 000 евро за бенефициентите, които помежду си са предприятия партньори или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средни предприятия.

4. Безвъзмездната финансова помощ е в размер до 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, в съответствие със Стратегическия план и чл. 73, пар. 4, б. в от Регламент (ЕС) 2021/2115.

6. Условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

С цел да се внесе яснота и лесно да могат да се ориентират кандидатите при подготовката на заявленията за подпомагане, условията за допустимост на дейностите са съобразени с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/2115, Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 2024 г., както и националното законодателство в областта на околната среда и водите, горите, както и устройство на територията.

Всяко одобреното заявление за подпомагане се изпълнява в срок до 36 месеца от датата на подписването на административния договор, но не по-късно от 1 септември 2029 г.

7. В раздел „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“ е посочено, че разходите от Раздел 10. „Допустими разходи“ са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 2.

За разходите по т. 1 и т. 3 от Раздел 10. „Допустими разходи“, извършени преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатите, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от ЗОП, при подаване на заявлението за подпомагане представят заверено от възложителя копие на всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП обществена поръчка.

8. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Подпомагането по интервенцията представлява държавна/минимална помощ и е подробно обосновано в раздел 13. „Приложим режим на минимални/държавни помощи“ на Условията за кандидатстване.

9. Критерии за подбор:

1. Предварителна оценка на заявления за подпомагане се извършва, когато заявената финансова помощ по подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета по приема. Предварителната оценка се извършва по реда на чл. 11 от Наредба № 4 от 2024 г.

2. Критерии за подбор, по които ще бъдат класирани постъпилите за подпомагане заявления са:

2.1. Степента от риск от горски пожари;

2.2. Размерът на горските площи, които заявлението за подпомагане ще предпазва от пожари или вредители и болести;

2.3. Броят на превантивните дейности, които заявлението за подпомагане ще включва;

2.4. Дава се приоритет на превантивните дейности по заявлението за подпомагане, които нанасят най-малко щети към околната среда

Финансират се заявления за подпомагане, получили най-малко 23 точки, съгласно критериите за подбор.

Критериите за подбор са гласувани на 5-то заседание на Мониторинговия комитет на Стратегическия план, проведено на 13 ноември 2024 г.

В Условието за кандидатстване е предвидено извършване на предварителна оценка по критериите за подбор, когато заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в раздел 5 „Бюджет по приема“, съгласно чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г.

10. Условия за изпълнение:

Държавен фонд „Земеделие“ като единствената акредитирана разплащателна агенция следва да извършва плащанията по интервенция „П.Г.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“, като спазва бюджетната дисциплина. В Условието за изпълнение са уредени изискванията, свързани с техническото изпълнение на заявленията за подпомагане, финансовото изпълнение на проектите и плащане, както и мерки за информация и публичност.

Съгласно условията за изпълнение ще бъдат допустими едно авансово плащане и едно междинно плащане.

Допуснато е откриването на процедури за избор на изпълнител на дейности по заявлението за подпомагане по реда на Закона за обществените поръчки да се извършва и преди сключването на административният договор, но не по-рано от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

Съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 промени в Стратегическия план по отношение на измененията в интервенциите, съфинансирани от ЕЗФРСР влизат в сила от датата, на която е представена нотификацията до Европейската комисия, или от датата, на която е подадено искането за изменение на Стратегическия план. При промени в интервенциите в областта на развитие на селските райони, държавите членки разполагат с гъвкавост да приложат промените, след изпращане на уведомление до Европейската комисия.

Предвидено е изискване за бенефициентите да сключат договорите с изпълнителите за всички разходи по одобреното заявление за подпомагане в срок до 15 месеца от подписването на административният договор, който може да бъде удължен с шест месеца.

Проектът на насоки за кандидатстване е представен и обсъден в рамките на Тематична работна група към Комитета за наблюдение на Стратегическия план, проведена на 22.07.2025 г.

В съответствие с чл. 68, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители проектът на заповед, ведно с условията за кандидатстване и условията за изпълнение, са публикувани на интернет страницата на Стратегическия план и в Системата за електронни услуги преди тяхното утвърждаване за представяне на писмени предложения и възражения. Предоставен е срок от 7 дни (от 28.07.2025 г. до 04.08.2025 г.), заинтересованите лица да изпращат писмени предложения и възражения по публикуваните проекти. Към настоящия доклад е приложен проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане на проекта на заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и проекта на доклад към нея. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете заповед за утвърждаване на насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане по интервенция П.Г.11 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“, включена в Стратегическия план и за определяне на начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане, както и краен срок за публикуване на разясненията.

Приложение: Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане на проекта на заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и проекта на доклад към нея.

С уважение,

X

Елена Иванова
Директор
Signed by: Elena Ivanova

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“

9